

**Mensen op 1
Een eerlijke koers voor Europa**

Inhoudstafel

Een eerlijke koers voor Europa	3
De uitdagingen	4
De voorstellen	6
1. De uitbouw van een menselijke economie	6
2. Een nieuw sociaal Europa – een eerlijk contract	12
3. Europa als voortrekker in de strijd tegen klimaatverandering	15
4. Europa als voorbeeld van gelijke rechten voor mannen en vrouwen	17
5. Werken aan een effectief Europees migratiebeleid	18
6. Europa als partner voor vrede, veiligheid en ontwikkeling	19
Uw stem maakt het verschil	23

Een eerlijke koers voor Europa Mensen op 1

We beleven historische tijden met nooit geziene uitdagingen. Sinds 2007 maken we wereldwijd een opeenvolging van crisissen mee die onze samenleving en onze economie door elkaar schudden. Geen enkel land is in staat om die fundamentele problemen op z'n eentje op te lossen. De financiële crisis toont aan dat beslissingen genomen aan de andere kant van de wereld invloed hebben tot in onze eigen huiskamer. We worden geconfronteerd met toenemende werkloosheid, sociale ongelijkheden en meer armoederisico. Doelgerichte hervormingen zijn nodig om de dagelijkse druk op mensen verlichten.

Voor **sp.a** is de Europese Unie een noodzakelijk beleids- en actieniveau in deze geglobaliseerde wereld. Europa maakt landen sterker om voorstellen te formuleren voor globale problemen met een lokale impact. Maar Europa is tegelijkertijd een bron van onzekerheid geworden voor vele mensen. Velen ondervinden de impact van Europa, maar hebben niet het gevoel betrokken te zijn. Bij de verdere invulling van het Europese project willen we mensen en progressieve ideeën opnieuw de voorkeur geven op instellingen. We willen een Europa waar we op kunnen vertrouwen, dat zekerheid biedt, mensen centraal stelt en investeert in de toekomst.

Dertig jaar geleden vonden de eerste rechtstreekse verkiezingen plaats voor het Europese Parlement. Ondertussen hebben de Europese verkozenen een volwaardige stem in het besluitvormingsproces. De Europese verkiezingen houden dan ook een fundamentele keuze in. Een keuze tussen politieke partijen met verschillende voorstellen over de rol die Europa te vervullen heeft. Tussen onze visie over een progressief en eerlijk Europa. Waar mensen, lidstaten en instellingen samenwerken om een antwoord te bieden op de reële bekommernissen van de mensen. Of een conservatief Europa, waar de toekomst van mensen en landen aan de markt wordt overgelaten.

We stellen 6 prioriteiten:

1. De uitbouw van een menselijke economie
2. Een nieuw sociaal Europa – een eerlijk sociaal contract
3. Europa als voortrekker in de strijd tegen klimaatverandering
4. Werken aan een effectief Europees migratiebeleid
5. Gelijke kansen en rechten voor mannen en vrouwen
6. Europa als partner voor vrede, veiligheid en ontwikkeling

De voorbije vijf jaar was er een conservatieve meerderheid in Europa. Net zoals in het merendeel van de lidstaten en in de verschillende Europese instellingen. We stellen ons grote vragen bij de manier waarop ze deze meerderheid ten gelde hebben gemaakt. Zijn de verschillende crisissen op een efficiënte manier aangepakt? Zijn er concrete initiatieven genomen in het licht van de stijgende voedsel- en energieprijzen? Zijn er resultaten geboekt op het vlak van armoede en

ongelijkheid? Kwam er steun voor progressieve en sociale voorstellen? Rechts volgt de principes van de markt, wij strijden actief voor het welzijn van alle mensen.

Rechtse partijen stellen het voor alsof de verschillende crisissen onvermijdelijk zijn. Het hoort er nu eenmaal bij. Maar er is helemaal niets onvermijdelijk aan. Het gaat over politieke keuzes. We leven immers niet enkel in tijden met grote uitdagingen en risico's, maar ook met grote kansen en mogelijkheden. We staan voor meer samenwerking in Europa opdat iedereen de vruchten kan plukken van globalisering. Door kansen en mogelijkheden ten volle te kunnen grijpen. *Europa gaat over politieke keuzes. De aanpak van risico's en uitdagingen én het aangrijpen van kansen. We willen ons niet zomaar aanpassen aan de markt, wel het heft in eigen handen nemen bij de invulling van de toekomst.*

Een progressieve meerderheid in Europa is nodig om sociale hervormingen te realiseren. We engageren ons voor een eerlijke hervormingsagenda die meer zekerheid biedt en het welzijn van alle Europese inwoners verhoogt. Voor een Europa dat sociale verworvenheden niet afzwakt, maar dat de sociale lat overal hoger legt. We vragen een Europa dat de mensen de mogelijkheid geeft keuzes te maken die ze echt willen. Socialisten en sociaaldemocraten delen een gemeenschappelijke visie. Het Europese Parlement speelt een sleutelrol in de realisatie van onze visie over een Europa dat alle mensen op 1 zet. In dit programma leest u onze ideeën voor een eerlijke koers voor het Europese project. Onze Europese verkozenen engageren zich voor dit programma. Samen met de socialistische fractie en de Europese socialistische partij.

Dit programma is het resultaat van een brede consultatie die de Partij van de Europese Socialisten en Sociaaldemocraten (PES) het voorbije jaar georganiseerd heeft. Alle partijen hebben actief meegewerkt aan dit proces. Ook wij als Vlaamse socialisten. Iedere Europeaan die zich registreerde, kon meewerken aan het programma. Deze unieke consultatieprocedure heeft geleid tot duizenden reacties, honderden debatten in heel Europa. We hebben bewust voor een participatieve aanpak gekozen. We gaan de Europese strijd aan met de kracht van vele mensen.

We hebben dan ook consequent het resultaat van deze gedragen oefening, het PES Manifesto, overgenomen. We hebben de tekst wel getoetst aan onze eerdere engagementen of voorbije Europese programma's. Maar we hebben de tekst van het PES Manifesto zo veel mogelijk willen bewaren, gezien het unieke karakter ervan.

We kunnen een zekere samenleving opbouwen door mensen op 1 te zetten.
We gaan samen voor een eerlijke koers voor Europa vanaf juni 2009.

De uitdagingen

Europa is een van de rijkste regio's ter wereld. Volgens sommigen kunnen we onze hoge sociale standaarden niet langer volhouden. Maar Europa heeft de grootste economische ruimte en arbeidsmarkt in de wereld. En de mogelijkheid om er voor te zorgen dat deze ten dienste staat van de mensen en niet omgekeerd.

Iedereen heeft recht op waardig werk dat de mogelijkheid geeft op een menswaardig leven. We moeten er voor zorgen dat ondernemingen kunnen groeien. Investeren in meer en kwaliteitsvolle jobs en nieuwe technologieën. In tegenstelling tot conservatieve partijen zijn we er niet van overtuigd dat werknemers- en vakbondsrechten kostenfactoren zijn die afgebouwd moeten worden. Integendeel, ze zijn een noodzakelijke factor voor ons economisch succes. Immers, deze rechten geven zekerheid aan werknemers, zorgen voor meer kwalitatieve jobs, promoten sociale samenhang en stimuleren participatie in bedrijfsbeslissingen. Conservatieve partijen houden ons voor dat het een absolute noodzaak is om langer en harder te werken. Wij zijn er van overtuigd dat het niet globalisering is dat deze premisse met zich brengt, wel een falend politiek beleid. Het gaat niet om louter harder werken, wel om een eerlijke invulling van het werkgelegenheidsbeleid.

De financiële en economische crisis slaat diepe wonden. De financiële crisis toonde aan dat ongereguleerde markten een directe impact hebben op het leven van iedereen. Velen krijgen te maken met persoonlijk verliezen of een verhoogd risico op het verlies van hun baan. Het contrast met de exuberante verloningen en premies van hooggeplaatsten werd pijnlijk duidelijk. Het is aan ons om mensen door de crisis te loodsen. En er voor te zorgen dat dergelijke crisis niet meer kan plaatsgrijpen door een betere regulering van alle financiële actoren in te voeren. De crisis toonde het failliet van het casinokapitalisme aan. Conservatieve partijen geloven in een marktsamenleving met zijn 'inherente' gevolgen. Ten voordele van een selecte groep. Wij geloven in een sociale markteconomie die de mogelijkheid geeft om de kansen te grijpen die globalisering met zich brengt. Wij geloven in solidariteit tussen mensen en generaties, niet in het rechtse individualisme van 'elk voor zich'.

Klimaatverandering is de grootste langetermijnuitdaging waarmee we geconfronteerd worden. Het is een wereldwijd probleem dat een wereldwijde oplossing vraagt. Rechtse partijen praten over klimaatverandering. Wij stellen oplossingen voor. We pleiten voor concrete en realistische antwoorden die het milieu beschermen. Maar we willen ook via nieuwe slimme groene groei en jobs onze economie hervormen.

De bevoorrading en beschikbaarheid van energie is een fundamentele kwestie voor de Europese Unie. We voeren nu al 50% in, mogelijks stijgt dit tot 70% in 2030. Samenwerking op Europees niveau is nodig om onze energieafhankelijkheid te verminderen door milieuvriendelijke energiebronnen te ontwikkelen. Conservatieve partijen geloven in 'business as usual', gederigeerd door de markt. Wij engageren ons om Europa een innovatieve voortrekker te maken in de strijd tegen klimaatuitdagingen.

Migratie vormt een bijzondere uitdaging voor onze samenleving. Europa doet al heel wat inspanningen om een aanpak te formuleren voor de verschillende migratiegolven. Maar we kunnen meer en beter. Via een gecoördineerde aanpak van illegale migratie en mensenhandel. Legale migranten moeten dezelfde rechten en plichten genieten als andere werknemers. Asiel is een fundamenteel mensenrecht voor allen op de vlucht. Het is dan ook onze plicht om te werken aan een degelijk en eerlijk beleid dat de kwetsbaren beschermt en misbruik vermijdt. We moeten rekening houden met nieuwe migratiestromen uit arme en kwetsbare regio's ten gevolge van

klimaatverandering. We willen er voor zorgen dat migranten kunnen integreren, ten voordele van hun eigen welzijn en dat van de samenleving. Conservatieve partijen spelen in op de angst die migratie met zich brengt. Wij pleiten voor menselijke antwoorden op de uitdagingen van legale en illegale migratie.

Ook in Europa staan de democratische en burgerlijke rechten soms onder druk. Terrorisme, criminaliteit en extremisme stoppen niet aan bepaalde landsgrenzen. Meer Europese actie is nodig om er voor te zorgen dat dergelijke fenomenen onze samenleving niet onder druk zetten. Zonder de fundamentele vrijheden en rechten aan te tasten. Europa moet ook buiten haar grenzen werk maken van de vrede en ontwikkeling. Het draagt bij tot onze veiligheid en het welzijn van mensen in minder ontwikkelde regio's en landen. Door samen te werken aan gemeenschappelijke doelen kan de Unie een impact hebben op het wereldgebeuren. Conservatieve partijen bieden lippen dienst aan de principes van democratie, burgerrechten, veiligheid en ontwikkeling. Wij zullen al onze inspanningen richten op de verwezenlijking ervan.

Door samen te werken kunnen we onze positie verstevigen:

- we kunnen beroepen op de grootste economie ter wereld – en daarom zijn we op basis van de juiste keuzes in staat om meer en betere jobs te creëren en armoede te verminderen
- milieu uitdagingen houden geen rekening met landsgrenzen – we kunnen klimaatveranderingen enkel bestrijden indien we samen vechten voor gemeenschappelijke doelen
- we kunnen solidariteit en cohesie als hoekstenen van het Europese project promoten. Vrij verkeer van werknemers moet meer vrijheid en kansen met zich brengen. En een insteek geven aan de economie, zonder een verlies van menselijk kapitaal te veroorzaken in de oorspronglanden. Maar **het** mag nooit een afzwakking van de sociale standaarden of lonen tot gevolg hebben omdat een bepaalde lidstaat een concurrentievoordeel wil nastreven
- politieke en justitiële samenwerking is absoluut noodzakelijk om criminaliteit en terrorisme te bestrijden

We willen een eerlijke hervormingsagenda voor de Europese Unie.

Dit programma maakt duidelijk hoe we dit concreet zien. Welk beleid en maatregelen we zullen verdedigen. Opdat de uitdagingen waar we voor staan kansen worden voor iedereen.

De voorstellen

1. De uitbouw van een menselijke economie

De gevolgen van de financiële en economische crisis voor de reële economie en de portemonnee van de mensen zijn niet te overzien. Lonen en koopkracht zijn ondermijnd. We kunnen niet aan de kant staan en hopen dat het vanzelf wel weer overgaat. Dankzij de euro werd de impact van de globale financiële crisis op de Europese economie beperkt. Maar er is meer gecoördineerde actie

nodig: om de financiële markten te hervormen, de recessie het hoofd te bieden, de economie impulsen te geven, om duurzame groei en meer jobs mogelijk te maken.

We kunnen de uitdagingen die klimaatverandering met zich meebrengt hier niet los van zien. De aanpak van klimaatverandering kan de Europese economie omvormen en nieuwe slimme groei, jobs en welvaart voor iedereen creëren. We willen gaan voor een echt duurzame ontwikkeling, gebaseerd op een economisch, sociaal en milieubeleid die elkaar versterken.

Europa heeft de grootste economie en arbeidsmarkt ter wereld. Door samen te werken kunnen we de economie nog versterken op basis van duurzame groei en een gedragen werkgelegenheidsplan. Vakbonden en werkgevers hebben een belangrijke rol te vervullen voor het welslagen ervan.

We willen mensen begeleiden tijdens de transformatie van onze economie. Het is een noodzakelijke voorwaarde dat de mensen van alle leeftijden kansen krijgen om hun talenten te ontwikkelen, nieuwe en betere jobs te vinden en de mogelijkheid hebben om in het buitenland te werken en te studeren. Initiatieven op lokaal, regionaal, nationaal en Europees niveau moeten gecoördineerd worden met het oog op de creatie van nieuwe kansen.

Het Europese budget moet prioritair besteed worden in functie van slimme groei en de uitdagingen van de toekomst. Dit budget is gebaseerd op solidariteit. Daarom moet het ten dienste staan van de verbetering van de levensstandaard, versterking van sociale cohesie en groei die gelijkheid voortbrengt. Niet in het minst in de zwakste regio's.

Hervorming van de financiële markt ten dienste van de reële economie, jobs en groei

De financiële crisis heeft ernstige tekorten van het systeem blootgelegd. We willen deze aanpakken om te voorkomen dat zo'n crisis zich nog kan voordoen. Maatregelen op lange termijn op Europees en internationaal niveau zijn broodnodig. Een crisis van dergelijke omvang kunnen we immers enkel structureel aanpakken via een gezamenlijke strategie. Het werkt onvoldoende als elk land afzonderlijk naar oplossingen zoekt.

Europa kan aan haar inwoners duidelijk maken waarom ze het verschil kan maken. Alle financiële actoren moeten duidelijke verantwoordelijkheden krijgen. We willen dat de financiële markt ten dienste staat van de economie en de mensen. Dit vraagt een grondige hervorming van de werking van de financiële markt.

1. We pleiten voor de oprichting van een Europese regulator. Die regulator moet ervoor zorgen dat alle bankcommissies van de verschillende Europese lidstaten op een gelijkaardige manier de banken controleren. Bovendien zal die regulator zelf ingrijpen indien nodig. Deze Europese regulator zal transparant en onder controle van het Europees parlement werken.
2. Een eerlijke en correcte rating van alle producten is een noodzaak. Vandaag krijgen bedrijven een rating, dat is een notering op een schaal. Hoe hoger een bedrijf op die schaal

staat, hoe kredietwaardiger het is. Maar ratingbureaus kampen met twee problemen: ze zijn geen goede voorspellers en bovendien zijn ze soms tegelijkertijd partij en rechter. Een Europees ratingagentschap biedt een oplossing. Het Europees ratingagentschap zal transparant en onder controle van het Europees parlement werken.

3. We vragen de oprichting van een Europees garantiefonds. Indien het interbankenverkeer internationaal stilvalt, zorgt een Europees fonds voor de herstart van de motor van het bancaire wezen. Een onafhankelijke instantie kan het vertrouwen tussen de banken opnieuw herstellen.
4. Een universele wetgeving voor alle financiële spelers is niet meer dan eerlijk. Ook investeringsbanken en alle hedge- en private equityfondsen moeten zich houden aan de spelregels. We vragen een strenge transparantiestandaard voor alle financiële spelers. Aasgierfondsen die schulden van bedrijven uit 3e wereldlanden over kopen moeten verboden worden. En wij vragen regels die sterke kapitaalreserves verzekeren voor alle financiële instellingen die met leningen en schuld omgaan. Het aangaan van te veel schulden bij ondernemingen willen we vermijden, alsook bepaalde belangenconflicten. Op de verloningen moeten er eerlijke plafonds komen. Speculatieve short selling willen we verbieden. De belangen van de werknemers moeten gevrijwaard worden, onder meer door te zorgen voor transparantie bij overnames, en door de werknemers informatie te bezorgen over hoe hun pensioenen belegd zijn.
5. Belastingparadijzen, belastingontduiking en -ontwijking willen we consequent aanpakken. Ook de strijd tegen fraude en witwassen willen we versterken. Zodat alle spelers op de markt eerlijk hun belastingaandeel betalen in het land waar ze operationeel zijn. Wij blijven ijveren voor de Europese invoering van de 'Tobin-Spahn-taks' op speculatieve internationale geldtransacties.
6. We pleiten voor een doordachte hervorming van de internationale financiële structuur. Dit moet een nieuwe crisis voorkomen en een democratische werking mogelijk maken van de internationale financiële instellingen.

Een Europese strategie voor slimme groei en jobs

We willen een Europese strategie voor slimme groei en jobs uitwerken. Die zal 10 miljoen nieuwe jobs creëren tegen 2020, waarvan 2 miljoen jobs alleen al in de sector van hernieuwbare energie. Zo kan Europa een wereldleider worden op het vlak van innovatie, nieuwe groene technologie en producten. Deze strategie moet verder bouwen op de Lissabonstrategie voor groei en werkgelegenheid. Binnen Europa kunnen alle beleidsniveaus samenwerken om duurzame groei te stimuleren op basis van structurele hervormingen en fiscaal beleid. De door Europa betaalde investeringsprojecten moeten snel en efficiënt geïmplementeerd worden om deze doelstellingen te kunnen bereiken. Onze strategie bestaat uit volgende bouwstenen:

7. We pleiten voor een hervorming van de Europese verkeersinfrastructuur tot het meest efficiënte, betaalbare en milieuvriendelijke vervoer voor mensen en ondernemingen. Dit houdt ook de aanleg in van een meer competitief en betaalbaar spoornet voor hogesnelheidstreinen tussen de grote Europese steden en regio's. We willen het ook eenvoudiger maken om over te schakelen tussen het spoor en andere transportmogelijkheden. We vragen een geïntegreerd luchtruim met kortere vliegtijden doordat vliegtuigen directere routes mogen nemen. Ook maritiem verkeer en de binnenlandse scheepvaart moet meer energievriendelijk, efficiënt en veiliger. Ten slotte is er nood aan een transformatie van de transportmogelijkheden in steden. Socialistische burgemeesters spelen hierbij al een voortrekkersrol met hun 'stedelijk mobiliteitsprogramma' dat nieuwe schema's bevat die tijd- en kostenbesparend werken en minder vervuילend zijn. We vragen een uitwisseling van goede praktijken en promotie van duurzame stedelijke mobiliteit in Europa. Logischerwijs verdient de veiligheid van alle transportmiddelen continue aandacht.
8. We vragen een Europees initiatief om energie- en breedband infrastructuur uit te breiden in het kader van economische modernisering. Windmolenparken in de zee vereisen bijvoorbeeld nieuwe grensoverschrijdende netwerken. De verdere ontwikkeling van plattelandsgebieden hangt af van de toegang tot breedband in elke uithoek van Europa. De ontwikkeling van netwerken vraagt grote investeringen. De Europese investeringsbank is al actief in de financiering van energie- en telecominfrastructuur, maar dit kan beter. Ook meer betrokkenheid van de Europese structuurfondsen is een noodzaak.
9. Efficiënt energieverbruik is nog steeds de beste manier om de rekeningen van de mensen te doen dalen en jobs te creëren. Actieve samenwerking tussen Europa, nationale regeringen en regionale en lokale overheden is nodig om mensen te helpen om te gaan met stijgende energieprijzen. Met als doel hun energieverbruik te verminderen, energiebesparende maatregelen te ondersteunen en ervoor te zorgen dat de prijs- en servicepolitiek van energieleveranciers eerlijk uitgevoerd wordt.
10. Er moet meer geïnvesteerd worden in onderzoek, ontwikkeling en innovatie. Dit is een essentiële voorwaarde voor nieuwe groene groei en het verzekeren van de welvaart op lange termijn. De Verenigde Staten geven anderhalve keer meer uit aan bovenstaande dan alle landen van de Europese Unie samen. Het wordt dringend tijd dat we werk maken van een serieuze inhaalbeweging.
11. We pleiten voor een Europees Pact voor de toekomst van werkgelegenheid. Alle Europese programma's moeten worden geanalyseerd om te zien hoe tewerkstellings- en werkgelegenheidsmogelijkheden kunnen gevrijwaard en verbeterd worden. Investeringen die Europa betaalt willen we snel invoeren. De mogelijkheden van het Europese sociale fonds willen we ten volle aanwenden teneinde werklozen opnieuw te integreren in de arbeidsmarkt en werknemers op te leiden. In een globale economie zijn investeringen in opleiding fundamenteel om groei te verzekeren en beter betaalde en kwaliteitsvolle jobs te kunnen aanbieden. We stellen voor om een programma ter bevordering van competenties

en vaardigheden uit te werken en te financieren uit het Europese budget. De doelstelling van dit programma is om werknemers op te leiden voor onder meer de groene jobs van de toekomst, bijvoorbeeld in de sector van de hernieuwbare energie.

12. We willen werk maken van gelijke toegang tot levenslang leren, met bijzondere aandacht voor volwassenenonderwijs en opleiding voor mensen die hun basiseducatie niet afgemaakt hebben. Dit alles vraagt een inspanning van Europese, nationale en regionale overheden. We stellen voor om binnen het huidige Europese budget meer geld vrij te maken voor uitwisselingen naar analogie van het ERASMUS programma, toegankelijk voor mensen van alle leeftijden. Mobiliteit moet de regel zijn en niet de uitzondering.
13. De interne markt moet verder voltooid worden en de administratieve lasten voor ondernemingen afgebouwd. Zo kunnen we meer Europese handel en jobs creëren, gebaseerd op hoge milieu- en sociale standaarden. KMO's vormen de ruggengraat van de Europese economie en de grootste werkgever. We vragen om het wettelijk kader voor KMO's te vereenvoudigen. Enerzijds door middel van een statuut voor Europese private ondernemingen, anderzijds door een betere toegang tot de interne markt en tot innovatie- en financieringsbronnen. Het is nodig om het eigen vermogen en kredietvolume van de Europese Investeringsbank en de Europese Bank voor Reconstructie en Ontwikkeling te verhogen. En de toegang tot kredieten voor KMO's te vereenvoudigen.
14. We willen dat de Europese Centrale Bank ook groei en werkgelegenheid bevordert naast het handhaven van prijsstabiliteit. Dit vraagt een gestructureerd overleg tussen de Europese Centrale Bank, de Europese vertegenwoordigers van werknemers en werkgevers, de Europese Commissie en de lidstaten. Een versterking van de maatschappelijke verantwoordelijkheid van de Europese Centrale Bank is een noodzaak.

Werknemers en ondernemingen moeten de vruchten plukken van economische transformatie

15. We willen ondernemingen ondersteunen zodat ze kunnen anticiperen op klimaatverandering en technologische ontwikkelingen. Met het oog op het behoud van bestaande jobs en de creatie van nieuwe jobs. We moeten herscholing en opleiding aanbieden aan werknemers die door de veranderende context alsnog hun job verliezen. Hier kan het Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering een rol in spelen. We pleiten ook voor een dialoog tussen Europese werkgevers zodat ze hun verantwoordelijkheid opnemen, zowel om in te spelen op de wijzigende situatie als de bijscholing van werknemers.
16. We ondersteunen het creëren van jobs door de toegang te verzekeren van ondernemingen tot krediet voor investeringen en groei, bijvoorbeeld bij de Europese Investeringsbank. We ondersteunen ook de uitbouw van de sociale economie in Europa. Deze sector stelt momenteel 5 miljoen mensen te werk. We willen dit doen door de introductie van een

Europees statuut voor verenigingen, coöperatieve vennootschappen, stichtingen of mutualiteiten of vennootschap met sociaal oogmerk.

Een progressieve hervormingsagenda is nodig om de kansen die globalisering biedt open te stellen voor iedereen en zo een positief verschil te maken in het leven van mensen.

2. Een nieuw sociaal Europa – een eerlijk sociaal contract

We steunen ambitieuze doelstellingen voor jobcreatie en vernieuwende activiteiten. Maar Europa moet ook meer zijn dan een dynamische economische groei­ruimte. Het Europese project is er om te zorgen voor meer welzijn en levenskwaliteit van mensen.

Nieuwe uitdagingen brengen een bepaalde druk mee op het dagelijkse leven. Bovendien bestaat het risico van een permanente sociale kloof in onze samenleving: tussen arm en rijke mensen, tussen werknemers met stabiele, goed betaalde jobs en zij met onzekere, laagbetaalde jobs; tussen mensen met een lage of hoge opleiding; tussen zij die wel vlot omk­unnen met nieuwe technologie­toepassingen en het internet en mensen die hier geen toegang tot hebben; tussen immigranten en mensen geboren in Europa; tussen mannen en vrouwen. We verwachten van Europa impulsen om een maatschappij van uitersten tegen te gaan.

Het is aan ons om deze ongelijkheden weg te werken. Door de Europese samenwerking prioritair te richten op de verbetering van de levenskwaliteit van de mensen. We moeten een beleid uit­bouwen dat de meest kwetsbaren beschermt tijdens economische recessie. Maar ook daarna. We willen werk maken van een echt sociaal Europa. We willen dit samen doen met de sociale partners, in het bijzonder via een nauwe samenwerking met de vakbonden.

De Europese economie heeft voordelen gebracht voor de consument. We willen de voortrekkersrol die Europa heeft bij het beschermen van consumenten behouden. Door de verdere uitbouw van consumentenrechten werken we aan een veiliger en eerlijk Europa voor iedereen.

Het waarborgen van de democratische basisprincipes en fundamentele rechten zijn cruciale bouwstenen voor een eerlijk sociaal contract. Europees burgerschap moet inclusief zijn, gebaseerd op rechten en verantwoordelijkheden. Iedereen die leeft en werkt in Europa moet inspraak hebben in beslissingen die een impact hebben op zijn of haar toekomst. We willen de sociale en politieke betrokkenheid van mensen bevorderen. En jonge mensen zo veel als mogelijk betrekken bij het Europese project. We willen hun mening en ideeën horen, in het bijzonder over domeinen zoals sociaal Europa, verbetering van de interculturele dialoog, klimaatverandering, de rol van Europa in de wereld en globalisering. We geloven in actieve democratische consultatie en participatie. De opbouw en invulling van dit verkiezingsprogramma bewijst dat dit kan.

Een nieuw en eerlijk sociaal contract

17. We willen een Sociaal Vooruitgangspact uitwerken. Dit Pact zal concrete en afdwingbare doelstellingen en standaarden bevatten voor het nationale gezondheids-, sociaal en onderwijsbeleid. Voor ons is het een instrument in de strijd tegen armoede en ongelijkheid. Bovendien zal de toepassing ervan de sociale en economische ontwikkeling binnen Europa bevorderen. We vragen een gegarandeerd minimuminkomen gekoppeld aan de levensstandaard en degelijke sociale bescherming in alle Europese landen. Zo heeft iedereen garantie op een waardig leven.
18. Ieder Europees regelgevend initiatief moet een sociale vooruitgangsclausule bevatten. Bovendien willen we dat er bij de uitwerking van Europese regelgeving steeds een analyse gemaakt wordt van de impact ervan op sociaal- en milieuvlak. We willen dat de Europese Commissie de sociale en economische impact van het liberaliseringproces steeds grondig onderzoekt en evalueert.
19. We vragen ook om een sociale audit doen van het Europese milieu- en energiebeleid. Het kan niet dat de nadelige impact van bepaalde veranderingen de mensen die het moeilijk hebben het hardst treft. Als we de vrije markt zijn gang laten gaan dreigt wie nu al zwak staat in onze samenleving het gelag te betalen. De overheid moet hierbij zijn verantwoordelijkheid nemen, maar ook de oude industrie die in het verleden zwaar werd gesubsidieerd of in een beschermde markt hoge tarieven mocht aanrekenen, moet bijdragen in de kosten.
20. Algemene publieke diensten blijven een hoeksteen van onze welvaartsstaat. We vragen een Europees kader voor publieke dienstverlening, in het bijzonder voor gezondheids- en sociale diensten. Zodat universele, betaalbare en kwaliteitsvolle toegang en transparantie wordt verzekerd. Sociale en milieucriteria voor Europese publieke aanbestedingen willen we uitbreiden en versterken.
21. Europa moet rekening houden met de specifieke manier waarop onze gezondheidszorg georganiseerd is. De sociale fundamenten ervan mogen niet ondergeschikt worden aan de markt. Dit is de noodzakelijke garantie om ons model betaalbaar, toegankelijk en kwaliteitsvol te houden. Om in de Europese context een sociaal en solidair systeem verder uit te bouwen is een dialoog tussen de overheid en het veld nodig.
22. Een Europees Pact inzake lonen is nodig opdat we gelijk loon voor gelijk werk kunnen verzekeren. Zo'n Pact zal ook de noodzaak voor een waardig minimumloon in alle Europese lidstaten onderschrijven. Dit kan via wet of collectieve onderhandelingen bepaald worden, maar moet alleszins toepasbaar zijn op iedereen, ook migranten. Het wordt tijd om de negatieve loonspiraal in Europa te stoppen. We ijveren dan ook voor loongroei-afspraken binnen de Eurozone. Deze afspraken vrijwaren het concurrentievermogen van de eurozone ten aanzien van derden en bevorderen de werkgelegenheid binnen Europa.

23. Eerlijke en rechtvaardige belastingen zijn een absolute prioriteit. Dit is immers de garantie voor de financiering van de Europese welvaartsstaat. Maar minimumregels zijn ook nodig in het kader van een eerlijke herverdeling. Het kan bijvoorbeeld niet dat lidstaten elkaar beconcurreren in het aantrekken van bedrijven met het steeds verder verlagen van bedrijfsbelastingen. Europa moet ter zake een minimumtarief kunnen vaststellen. Ook optimale samenwerking tussen verschillende controlediensten is een must.
24. Het kan niet dat er nog steeds werknemers worden uitgebuit. We vragen een versterking van het recht op collectieve onderhandeling. Recente uitspraken van het Europese Hof hebben voor onzekerheid gezorgd over de rechten van werknemers en collectieve overeenkomsten. We zullen samen met de sociale partners de impact van de arresten zoals Viking en Laval onderzoeken om te verzekeren dat verworven rechten niet ondermijnd worden. Een herziening van de Europese richtlijn inzake de terbeschikkingstelling van werknemers is noodzakelijk. Om collectieve onderhandelingen op Europees niveau te stimuleren willen we een Europees kader voor grensoverschrijdende collectieve onderhandelingen en akkoorden uitwerken. Bovendien willen we waardige arbeidstijd en hoge gezondheids- en veiligheidsstandaarden promoten, alsook een evenwicht tussen werk en gezin.
25. Een versterking van het recht van werknemers op informatie en raadpleging is nodig. We maken werk van een sterkere participatie van werknemers op Europees en globaal niveau. Het is een belangrijke voorwaarde voor een meer sociaal Europa en een premisse voor waardig werk. We zullen trachten de deelname in het economische beslissingproces op Europees niveau te verhogen. Om dit te kunnen verwezenlijken willen we het recht op informatie en raadpleging verankeren in vennootschapsrecht via het 'statuut van de Europese vennootschap'. De rechten en werking van de Europese Ondernemingsraad moeten worden verstrekt. We zien het als een prioriteit om meer sociale dialoog tussen vakbonden en werkgevers op Europees niveau te bewerkstelligen, en om het uit te breiden naar meer sectoren. Bovendien streven we naar meer bindende richtlijnen en verantwoordingssystemen op het vlak van maatschappelijk verantwoord ondernemen.
26. Een interne markt betekent ook vrij verkeer van werknemers. Dit mag niet als gevolg hebben dat de lat hier lager komt te liggen, maar wel dat de normen overal hoger worden gelegd. We willen een gelijke behandeling met de hoogste standaard voor alle werknemers in heel Europa. Europa moet de hiaten in de bestaande wetgeving wegwerken en er op toezien dat de interne markt geen afbreuk doet aan het sociale model. De strijd tegen zwartwerk en sociale dumping kunnen we winnen door meer Europese samenwerking, bijvoorbeeld door de oprichting van een Sociaal Europol.
27. Een sterkere coördinatie van het beleid van de lidstaten inzake armoede en sociale uitsluiting is noodzakelijk. Het sociale luik moet opnieuw een zichtbare centrale plaats krijgen in het sociaal- economische Europese beleid. We pleiten voor een Europese

strategie om kinderarmoede weg te werken en het recht op opvang en onderwijs te garanderen.

28. Er moet een Europees Charter voor stagairs uitgewerkt worden. Jonge mensen die een eerste werkervaring opdoen moeten meer rechten krijgen zodat ze hun professionele leven op een positieve manier aanvatten.
29. Meer en meer bepaalt Europa de regels inzake consumentenbescherming, waarbij aan de lidstaten steeds minder ruimte wordt gelaten om bijkomende regels uit te vaardigen. Dergelijke maximale harmonisatie kan enkel mits garantie op een hoog niveau van consumentenbescherming. En indien Europa rekening houdt met het beschermingsniveau in de verschillende lidstaten.
30. Europa moet werk maken van de invoering van een echte groepsvordering voor consumenten die gezamenlijk schade hebben ondervonden van oneerlijke praktijken. We vragen dat Europa de verdere uitwerking van alternatieve geschillenregelingen bevordert.
31. Europa moet een voortrekkersrol spelen om oudere mensen betrokken te houden in onze samenleving en de groeiende armoede onder ouderen tegen te gaan. We willen een Europese minimumnorm voor pensioenen. We stellen voor om Europese doelstellingen uit te werken voor de zorg aan ouderen.

Bescherming van de burgerrechten

32. Voor ons zijn democratische basisprincipes, transparantie en aansprakelijkheid de hoekstenen van alle hervormingen van de Europese instellingen. Er is nood aan een Europa met transparante instellingen en procedures, dat rekenschap kan afleggen aan de Europese burger en aan diegenen op wie het Europees beleid invloed heeft. Ook de burgers in de landen die Europese hulp ontvangen, hebben recht op transparante informatie. We stellen voor om meer transparantie te creëren door de Belgische standpunten in de Europese besluitvorming publiek te maken zodat de regering ter verantwoording kan worden geroepen. En om alle lobbyisten en lobbyorganisaties te verplichten om zich te laten registreren, alsook hun cliënten, hun activiteiten, inclusief de contacten met verkozenen, met mensen van de administratie en andere mensen in openbare functies.
33. Regelgeving op Europees niveau moet in overeenstemming zijn met de burgerrechten zoals opgenomen in de Europese Conventie inzake Mensenrechten en het Charter van fundamentele rechten van de EU. We staan achter een sterke antidiscriminatie wetgeving om een gelijke behandeling te verzekeren en discriminatie op grond van geslacht, ras, handicap, leeftijd, seksuele voorkeur, religie of geloof te bestraffen.
34. We vragen een Europees handelsbeleid dat veel doorzichtiger en democratischer is, met een grotere deelname van het middenveld en de parlementen. Er moet een sterke

inhaalbeweging op vlak van informatie en overleg met het middenveld komen, zowel in Europa als in de landen waarmee onderhandeld wordt. Maar ook voor alle andere beleidsbeslissingen zoals op het vlak van klimaat, migratie, energie dienen grotere inspanningen geleverd worden voor meer transparantie.

35. Europese inwoners mogen geen discriminatie ondervinden als ze zich verplaatsen binnen Europa. Concreet willen we in alle Europese lidstaten een erkenning van huwelijken, samenlevingscontracten en ouderlijke rechten die wettelijk erkend zijn in één van de lidstaten.
36. Regio's en lokale overheden moeten een grotere rol krijgen in Europese dossiers. Dit ligt in het verlengde van de steeds belangrijkere rol die ze innemen bij de uitvoering van Europese regelgeving. Meer betrokkenheid is ook een stimulans om Europese kwesties op subnationaal niveau te laten leven en te bespreken.

Een Europese progressieve hervormingsagenda is essentieel voor een sociaal Europa, op basis van een eerlijk sociaal contract.

3. Europa als voortrekker in de strijd tegen klimaatverandering

De verzekering van het welzijn van de toekomstige generaties is de beste stimulans voor een globale aanpak van klimaatverandering vandaag. Bovendien, als we nu de nodige initiatieven nemen kunnen we van Europa een voortrekker maken in de ontwikkeling van nieuwe, efficiënte en groene technologieën. En zo het risico van een toekomstig welvaartsverlies verminderen. Europa moet zijn afhankelijkheid van olie en kolen afbouwen en een uitgesproken rol spelen in de uitwerking van een nieuw klimaatakkoord voor de postKyoto periode.

Investeren in een koolstofarme economie voorkomt een veel hogere factuur op lange termijn en vermindert onze afhankelijkheid van geïmporteerde fossiele brandstoffen. Hiervoor is als het ware een nieuwe industriële revolutie nodig die voluit inzet op energie-efficiëntie en hernieuwbare energie. De uitdaging waar we nu voor staan is om de energie-intensiteit van onze economie te laten afnemen en de opwekking van de energie die we nodig hebben duurzaam te laten verlopen door middel van hernieuwbare bronnen.

Europa heeft een belangrijke rol te spelen bij de internationale onderhandelingen voor een globaal klimaatsakkoord

37. De uitstoot van broeikasgassen moet binnen Europa tegen 2020 met 30% verlagen. Op de VN Top eind 2009 willen we dat Europa een voortrekkersrol opneemt om over deze doelstelling een globaal akkoord te bereiken. We willen immers dat alle ontwikkelde en opkomende economieën, dus ook de VS, India en China, zich hiertoe verbinden. We engageren ons om een gemeenschappelijke aanpak uit te werken, gebaseerd op solidariteit, waarbij ontwikkelde landen de leiding nemen.

38. Internationale solidariteit is een voorwaarde om ontwikkelingslanden te helpen met de beperking van de uitstoot aan broeikasgassen. En om hen te ondersteunen in het opvangen van de negatieve gevolgen van klimaatveranderingen. Onder meer via technologieoverdracht en internationale samenwerking. Zo kunnen deze landen ook economisch groeien zonder meer te vervuilen. We moeten vermijden dat energie-intensieve bedrijven en industrieën naar andere delen van de wereld verhuizen waar de regulering minder strikt is. Dit verhoogt immers de uitstoot daar.
39. Op Europees niveau willen we een globaal energie- en ontwikkelingsforum opzetten dat alle landen samenbrengt. De doelstelling is om een langetermijnvisie te ontwikkelen over energie en duurzame ontwikkeling.

Een ambitieus Europees klimaat- en energiebeleid als voorbeeld voor anderen

40. Een omvattende Europese klimaatrichtlijn is noodzakelijk. Die garandeert dat doelstellingen en maatregelen in sectoren die nog niet onder bestaande wetgeving vallen, worden gestroomlijnd zodat de Unie in staat is haar emissiedoelstellingen te bereiken. Alle andere regelgeving met betrekking tot klimaat willen we aanpassen in functie van de doelstelling om de uitstoot met 30% te verminderen. Om op een efficiënte manier de globale uitstoot te beperken is er een inspanning nodig van alle sectoren.
41. We willen een Europees Gemeenschappelijk Energiebeleid ontwikkelen. Op basis van duurzaamheid, energieveiligheid en –onafhankelijkheid, de verscheidenheid van energiebronnen en solidariteit tussen lidstaten bij een energiecrisis. De Europese voorraad hernieuwbare energie moet versterkt. Dit noodzaakt investeringen in trans-Europese energienetwerken die de integratie van grootschalige hernieuwbare energie mogelijk maken. De aanleg van een hoogspanningsnet op de bodem van de Noordzee kan de offshorewindmolenparken verbinden met de Scandinavische waterkrachtcentrales.
42. Een verregaande en gedurfde herdenking van onze energiestructuren is nodig. We willen inzetten op gedecentraliseerde productie (windturbines, zonnepanelen), op netwerken die belangrijke productiebronnen van hernieuwbare energie (off shore windturbineparken, waterkracht in bergregio's) met elkaar verbinden en op slimme netwerken die via slimme metertechnieken toelaten om vraag en aanbod op elkaar af te stemmen.
43. Europa moet een innovatief voorloperbeleid voeren op vlak van normen voor apparaten, voertuigen, processen en gebouwen. Wie het best presteert op vlak van energie-efficiëntie, zet de norm voor de toekomst. Op deze wijze besparen burgers op hun energiekosten en kan Europa koploper worden in innovatieve technologie.
44. We steunen een modern gemeenschappelijk landbouwbeleid. Belangrijke elementen hierbij zijn het stimuleren van duurzame plattelandsontwikkeling, het verzekeren van voedselveiligheid en de zekerheid van bevoorrading, landschapsbescherming,

dierenwelzijn en de bescherming van biodiversiteit. Biobrandstoffen kunnen een hulp zijn bij de vermindering van de uitstoot bij transport. De productie ervan mag echter niet ten koste gaan van de Europese en globale voedselproductie of de bescherming van het milieu of biodiversiteit. We herzien de Europese richtlijn ter zake.

45. Nucleaire veiligheid is fundamenteel voor alle lidstaten. Het is dan ook logisch dat het toezicht van bestaande kerncentrales gecoördineerd wordt op Europees niveau. We blijven ijveren voor de afbouw van kernenergie en tegen de bouw van nieuwe steenkoolcentrales zodat hernieuwbare-energieprojecten alle kansen krijgen. Met één uitzondering: biomassa-centrales die niet werken op duurzaam geproduceerde biomassa.

Een progressieve hervormingsagenda is nodig om het voortouw te nemen in de globale strijd tegen klimaatverandering.

4. Europa als voorbeeld van gelijke rechten voor mannen en vrouwen

Er is al heel wat vooruitgang geboekt in het streven naar gelijke rechten tussen mannen en vrouwen. Maar er zijn nog steeds heel wat ongelijkheden. Zo verdienen vrouwen nog altijd gemiddeld 15 procent minder dan mannen voor hetzelfde werk. Ze hebben een grotere kans om werkloos te worden of terecht te komen in lager betaalde, minder kwaliteitsvolle of deeltijdse jobs.

Miljoenen vrouwen wereldwijd zijn slachtoffer van huishoudelijk geweld, misbruik of uitbuiting. Er is nog steeds geen evenredige vertegenwoordiging van vrouwen in uitvoerende politieke functies. Nog te vaak moeten vrouwen kiezen tussen een carrière of kinderen. De balans tussen gezin en werk blijft een te moeilijke evenwichtsoefening voor velen. De praktijk wijst uit dat we met de nodige politieke moed dit kunnen veranderen. De landen die de meeste inspanningen hebben gedaan om de rechten en kansen voor vrouwen te versterken, hebben nu het hoogste cijfer vrouwen op de werkvloer én tegelijkertijd de hoogste geboortegraad. Goede en betaalbare kinderopvang verzekeren blijft een absolute prioriteit. Immers, de partij die investeert in de toekomst van kinderen is de partij van de toekomst.

Het versterken van vrouwenrechten staat garant voor meer economische, sociale en democratische voordelen voor iedereen in Europa.

46. We stellen voor om een Europees Charter voor Vrouwenrechten uit te werken met instrumenten om gendergelijkheid te bevorderen in alle aspecten van het sociale, economische en politieke leven.
47. Ouderschapsverlof voor mannen en vrouwen willen we verhogen tot de hoogst geldende standaard in Europa.
48. We zetten ons actief in voor een gelijkwaardige politieke vertegenwoordiging van vrouwen en mannen in alle beslissingsorganen op Europees niveau. We streven bovendien een

genderevenwicht na in de Europese Commissie en het Europese Parlement. We willen dat gendergelijkheid uitdrukkelijk tot het bevoegdheidspakket van een Europese Commissaris behoort.

49. Ouders moeten kunnen rekenen op ondersteuning om een evenwicht te vinden tussen werk en gezin. Alle Europese lidstaten moeten streven naar de Europese doelstelling van 33% kinderopvang voor de 0 tot 3 jarigen en 90% opvangsgraad van kinderen van 3 jaar en ouder. Op Europees niveau willen we complementaire doelstellingen uitwerken voor de kwaliteit van kinderopvang.
50. We blijven vechten voor gelijk loon voor gelijk werk.
51. We ondersteunen vrouwelijke ondernemers, wetenschappers en onderzoekers om hun kansen optimaal te benutten.
52. We verzekeren en promoten de seksuele en reproductieve rechten van vrouwen in Europa en daarbuiten.
53. Doorgedreven Europese politieke en justitiële samenwerking zijn een vereiste om mensenhandel en seksuele uitbuiting efficiënt aan te pakken.
54. We ondersteunen Europese en nationale initiatieven om huishoudelijk geweld te stoppen. Ook de strijd tegen eengerelateerd geweld moet de nodige aandacht krijgen. Europese fondsen, programma's en campagnes dragen we zoveel als mogelijk mee uit.

Een Europese progressieve agenda is nodig om het werk verder te zetten in het streven naar gelijke rechten en kansen voor mannen en vrouwen.

5. Werken aan een effectief Europees migratiebeleid

Migratie is één van de grootste uitdagingen waar de Europese lidstaten mee geconfronteerd worden. Voor ons zijn de speerpunten van een effectief migratiebeleid een efficiënte aanpak van illegale migratie en mensenhandel, de uitwerking van een rechtvaardig asielsysteem en het streven naar een eerlijke en rechtvaardige vorm van legale migratie. Bovendien moeten migranten de mogelijkheid krijgen om zich op basis van gelijke rechten en plichten te integreren.

We begrijpen de zorgen die mensen hebben over migratie. Dat is precies de reden waarom we een progressieve hervormingsagenda voorstellen. We stappen niet mee in het verhaal van angst, stigmatisering of xenofobie wanneer het over migranten gaat. Wel willen we reële hervormingen en eerlijke antwoorden. Ons uiteindelijke doel is de integratie van nieuwkomers en de aanpak van illegale migratie, zwartwerk en mensenhandel. We engageren ons om mee te helpen een beter leven te garanderen voor mensen uit arme landen buiten Europa. Zonder evenwel een verlies van menselijk kapitaal te veroorzaken in de landen van oorsprong.

Een solidaire en eerlijke invulling van migratiebeleid

55. We pleiten voor gemeenschappelijke standaarden voor legale migratie naar Europa, met solidariteit en een verdeling van de verantwoordelijkheden als leidraad.
56. We vragen de uitwerking van een Europees Charter voor Integratie, gebaseerd op gelijke rechten en verantwoordelijkheden en wederzijds respect. Dit wordt best opgesteld en gecoördineerd in overeenstemming met de bepalingen van het toelatingsbeleid. We vragen een beleid dat integratie beschouwt als een continu proces en dat eerlijke rechten en plichten voor iedereen verzekert. De finaliteit is inclusief burgerschap en representatieve vertegenwoordiging. Een effectief integratiebeleid vraagt initiatieven op elk beleidsniveau.
57. Er is meer samenwerking met derde landen nodig. Niet enkel om meer gecoördineerd om te gaan met migratiestromen, maar ook om economische en sociale ontwikkeling in deze landen te stimuleren. En om waar nodig het beleid inzake de terugkeer van migranten in goede banen te leiden.
58. We ondersteunen de verdere uitwerking van het Gemeenschappelijk Europees Asielbeleid. Gebaseerd op eerlijke asielregels voor mensen die op de vlucht zijn, in overeenstemming met de internationale mensenrechtenregels. Gedeelde verantwoordelijkheid en solidariteit tussen de verschillende Europese landen is een essentiële voorwaarde voor het welslagen ervan.

Een progressieve hervormingsagenda en onderlinge samenwerking is nodig om een effectief migratiebeleid uit te werken. Een eerlijke aanpak uitwerken kan enkel met een progressieve meerderheid in Europa.

6. Europa als partner voor vrede, veiligheid en ontwikkeling

Europa moet een voorloper zijn in de bevordering van vrede en duurzame sociale en economische ontwikkeling wereldwijd. Europese lidstaten moeten veel nauwer samenwerken om het welzijn en de veiligheid van onze gemeenschappen en mensen te verzekeren. In de geglobaliseerde wereld heeft elk mens immers recht op een minimum aan bescherming tegen de verschillende uitdagingen waar mee we geconfronteerd worden.

Europa is al een actieve globale speler, maar heeft nog steeds te weinig impact. Om een duurzame toekomst mee vorm te kunnen geven heeft Europa nood aan een meer krachtige en eensgezinde stem in de wereld. Indien we geen inspanningen leveren, zullen de huidige en opkomende grootmachten Europa als steeds minder relevant beschouwen. Een belangrijke stap is de versterking van de rol van de Europese Hoge Vertegenwoordiger voor buitenlands veiligheidsbeleid.

Voor ons is de Europese Unie het eerste niveau waarop een vredesoperatie op een coherente wijze kan worden opgezet. Bij de uitwerking van militaire of civiel-militaire operaties kan Europa immers haar politieke, financiële, economische en militaire instrumenten inzetten. Maar ook humanitaire hulp verlenen, een ondersteund ontwikkelingsbeleid opzetten en daarnaast op vlak van justitie, politie, en douane hulp leveren en de nodige coördinatie verzorgen. De Europese Unie moet haar inspanningen op dit vlak nog verhogen.

Armoedebestrijding beschouwen we als het hoofddoel van de Europese ontwikkelingssamenwerking. Bovendien is het essentieel dat lokale gemeenschappen ter plaatse zoveel als mogelijk betrokken worden bij de implementatie van de hulp. We vragen bijzondere aandacht voor de rol van vrouwen als motor van ontwikkeling. Betere toegang tot microkredieten is een must.

De strijd tegen ongelijkheid en onrechtvaardigheid is steeds de motor van onze actie geweest. Vandaag spelen vele vormen van ongelijkheid zich op mondiaal niveau af. Die moeten we op mondiaal niveau bestrijden. Maar onze internationale instellingen zijn niet meer aangepast aan de hedendaagse context en uitdagingen. We willen de huidige internationale instellingen uitbouwen tot krachtige actoren die waken over vaste afspraken en eerlijke regels die gelden voor iedereen, groot en klein, sterk en zwak. Via versterkte samenwerking en een multilaterale benadering kan Europa hierbij een voortrekkersrol spelen.

Met de nodige politieke wil heeft Europa de mogelijkheid om een positieve rol in de wereld te spelen. Verschillende continenten zullen ons voorbeeld volgen wanneer wij onszelf duurzame normen opleggen. Die weg moeten we blijven volgen.

Een Europese bijdrage aan globale vrede en veiligheid

59. We vragen dat Europa prioritair werk maakt van conflictpreventie, conflictoplossing en post crisis management. Dit vraagt een verbeterde onderlinge samenwerking, meer afstemming van de nationale capaciteiten en burdensharing voor peace keeping operaties in VN verband. Vredesoperaties dienen steeds te kaderen in een alomvattende benadering, waarbij in eerste instantie de politieke doelstellingen bepaald worden en vervolgens de civiele en militaire taken worden uitgetekend.
60. Er zijn verdere inspanningen nodig om politieke en justitiële samenwerking op Europees niveau te versterken. Criminaliteit stopt niet aan de nationale grenzen. De strijd tegen onder meer drugshandel, mensenhandel en terrorisme vraagt onderlinge afspraken en gemeenschappelijke strategische doelstellingen. Ook terrorismebestrijding behoort tot de verantwoordelijkheden van de Europese Unie, zonder evenwel te raken aan de fundamentele vrijheden van de democratische rechtstaat of fundamentele vrijheden.
61. Europa kan een voortrekkersrol spelen om de inspanningen met het oog op internationale ontwapening te verhogen. Ook de verdere versterking van de internationale akkoorden

over wapenbeheersing en non proliferatie is een prioriteit. De Europese gedragscode inzake wapenexport moet strenger en meer transparant gemaakt worden.

62. We stellen voor dat Europa binnen het kader van de VN een 'Alliance of Civilisations' promoot. De bedoeling is om de spanningen tussen samenlevingen die verschillen in religieuze en culturele waarden te verminderen. Dialoog en partnerschap tussen mensen en verschillende culturen zijn een essentiële voorwaarde voor vrede en veiligheid. Respect voor de resoluties van de VN is een voorwaarde om deel uit te maken van deze Alliantie.
63. De installatie van een wereldregering is een verre utopie, maar we pleiten wel voor 'Global Governance' in de vorm van internationale instellingen die samenwerken in een geïntegreerd verband. Een hervorming van de VN is absoluut nodig, in het bijzonder van de VN Veiligheidsraad. Een aanpassing van de beslissingprocedures en mandaten aan de huidige realiteit is een absolute noodzaak. Ook het functioneren van de Wereldhandelsorganisatie, de Wereldbank en de regionale banken en het IMF zijn aan herziening toe. Het stemrecht binnen het IMF moet beter het aandeel van de ontwikkelingslanden weerspiegelen.
64. Het wordt tijd om echt werk te maken van een volwaardig Europees veiligheids- en defensiebeleid. De Europese veiligheidsstrategie van 2003 is een goed basisdocument. Het komt er op aan om de inhoud ervan verder uit te werken in concrete projecten en programma's. We pleiten ervoor om strategische plannen op te maken vanuit een Europees perspectief. Gezamenlijke programma's kunnen lacunes of dubbel gebruik wegwerken en schaalvergroting en taakverdeling op elkaar afstemmen. De mogelijkheden die het Verdrag van Lissabon biedt, moeten ten volle benut worden.
65. We ondersteunen het wereldwijd moratorium op de doodstraf.

Promotie van partnerschappen

66. De toekomst van de West Balkan ligt in Europa. Stabiliteit brengt immers welvaart en veiligheid. We steunen de onderhandelingsgesprekken over lidmaatschap met Kroatië, alsook de start van de onderhandelingen met alle andere landen van de West-Balkan van zodra deze voldoen aan de criteria.
67. We zijn voorstander van de onderhandelingsgesprekken die worden gevoerd met kandidaat lidstaat Turkije. Het perspectief van lidmaatschap vormt de motor voor het hervormingsproces naar een moderne democratische staat. Uiteindelijke toetreding kan enkel als er voldaan is aan de criteria van Kopenhagen. We hechten bijzonder belang aan het respect voor de minderheden.
68. De Afrika–EU strategie moet geïmplementeerd en geconsolideerd worden om de relaties te versterken, gemeenschappelijke uitdagingen het hoofd te bieden en de lange termijnontwikkeling van Afrika te ondersteunen. Regionale integratie, duurzame

ontwikkeling, respect voor mensenrechten en democratische principes staan hierbij centraal. We willen dat Europa zijn verantwoordelijkheid neemt voor de preventie en oplossing van de vele conflicten op het continent.

69. Het stimuleren van stabiliteit in landen die grenzen aan de Europese Unie is even belangrijk als het uitbreidingsproces. We willen partnerschappen in het kader van het nabuurschapbeleid versterken. We pleiten voor een nauwere samenwerking met onze buurlanden uit het Oosten, bijvoorbeeld via de uitwerking van een 'Black Sea Union' en een 'Eastern Partnership'. Het is belangrijk dat Europa een gestructureerde dialoog onderhoudt met Rusland, onder meer over thema's zoals democratie, mensenrechten, energie en versterkte samenwerking, met inbegrip van een nieuw 'Baltic Sea regional initiative'.
70. We blijven werken aan de versterking van de Euro-Mediterrane relaties. De Mediterrane Unie is een belangrijk instrument om democratie, economische en sociale ontwikkeling en mensenrechten te promoten. Europa moet een actieve rol spelen in de oplossing voor het conflict in het Midden- Oosten. Het respecteren van het internationaal recht is de enige manier om tot een duurzame en rechtvaardige vrede te komen. Dit betekent een stopzetting van de Israëliëse bezetting van de Westelijke Jordaanoever, de Gazastrook en Oost-Jeruzalem, de oprichting van een onafhankelijke Palestijnse staat in die gebieden en een oplossing voor het probleem van de Palestijnse vluchtelingen.
71. We willen op basis van gelijkheid bouwen aan een sterk partnerschap met de Verenigde Staten.

De strijd tegen wereldwijde armoede

72. De nieuwe legislatuur van het Europese Parlement (2009 – 2014) loopt ongeveer samen met de resterende tijd voor de invulling van de Millenniumdoelstellingen. De geboekte resultaten zijn wereldwijd zeer divers. Hoge voedsel- en energieprijzen ondermijnen op sommige plaatsen de reeds gemaakte vooruitgang. We zullen deze laatste legislatuur druk uitoefenen om de inspanningen op te drijven. Zo stellen we voor om de internationale ontwikkelingsdoelstellingen voorop te stellen bij het Europese beleid inzake handel en hulp en bij de hervorming van internationale instellingen. Los van de aangegane engagementen (0,7 % van het BNI) is er ook nood aan nieuwe en innovatieve financieringsbronnen. Die we op een meer gecoördineerde, efficiënte en doelgerichte manier willen invullen. We ondersteunen gedecentraliseerde samenwerking binnen het Europese ontwikkelingsbeleid, bijvoorbeeld de bijdrage die lokale overheden kunnen leveren. Om de reeds aangegane verbintenissen in te lossen van 0,7% van het BNI tegen 2015 - aan echte ontwikkelingshulp – dient er een groeipad opgesteld te worden zodat een eerste stap in meer voorspelbare hulp wordt gezet.
73. Europa moet zich inschakelen in het multilaterale handelssysteem. We vragen evenwel duidelijke en eerlijke spelregels zodat wereldhandel een instrument is voor herverdeling

en duurzame ontwikkeling. Dit vraagt een weloverwogen combinatie van marktopening en regulering. We willen sociale en ecologische criteria koppelen aan vrijhandel. Het Decent Work principe moet als basis dienen voor de sociale criteria. Exportsubsidies voor Europese producten naar de derde wereld worden afgeschaft.

74. Europese handelsovereenkomsten moeten uitgewerkte en afdwingbare milieu- en sociale clausules bevatten. We vragen dat alle handelsovereenkomsten met ontwikkelingslanden, zoals Economische Partnerschapsakkoorden, een echt instrument zijn voor economische en sociale ontwikkeling van de betrokken landen en regio's.
75. We willen inspanningen doen om het gebruik van fair trade producten uit te breiden. Fair trade draagt bij tot duurzame ontwikkeling en garandeert een waardig loon voor arbeiders in ontwikkelingslanden.
76. Waardig werk moet een wereldwijde doelstelling worden waarvoor alle landen, instellingen en organisaties zich engageren. We zijn er van overtuigd dat om de Millenniumdoelstellingen effectief te kunnen realiseren, waardig werk uitdrukkelijk moet worden geïntegreerd als een globale strategie door alle actoren en op alle niveaus. Degelijke werkomstandigheden, een leefbaar loon, respect voor de arbeidsrechten en recht op sociale bescherming zijn basisvereisten.
77. Om armoede uit te bannen en duurzame ontwikkeling te realiseren, moet werk gemaakt worden van gelijkheid tussen mannen en vrouwen. De methode van gendermainstreaming vereist een vertikaal en horizontaal beleid.

Een progressieve en eerlijke hervormingsagenda is nodig om de rol van Europa als partner voor vrede, veiligheid en ontwikkeling te versterken. Bovendien zal dit meer vooruitgang en veiligheid garanderen binnen Europa en meer solidariteit met andere landen wereldwijd.

Uw stem maakt het verschil

Op 7 juni telt iedere stem. Mensen over heel Europa staan voor de keuze tussen een progressief Europa waar landen samenwerken om de uitdagingen aan te gaan en een conservatief Europa dat de invulling van de toekomst overlaat aan de werking van de markt.

We engageren ons voor eerlijke hervormingen die mensen op 1 zetten en de toekomstige welvaart verzekeren, voor een sociale en progressieve koers voor het Europese project. Voor een Europa dat houvast biedt aan mensen en beschermt tegen risico's. Maar dat mensen ook de mogelijkheid geeft keuzes te maken die ze echt willen. Daar staan we voor.

De Europese socialistische en sociaal democratische partijen strijden de komende maanden voor een progressieve meerderheid in het Europese Parlement. Om zo onze voorstellen in praktijk te kunnen omzetten.

We gaan voor onze zes prioriteiten:

- 1. De uitbouw van een menselijke economie**
- 2. Een nieuw sociaal Europa – een eerlijk sociaal contract**
- 3. Europa als voortrekker in de strijd tegen klimaatverandering**
- 4. Werken aan een effectief Europees migratiebeleid**
- 5. Gelijke kansen en rechten voor mannen en vrouwen**
- 6. Europa als partner voor vrede, veiligheid en ontwikkeling**

Dit programma is tot stand gekomen na een brede consultatieronde. Iedereen die wou kon zijn insteek geven. Het resultaat ligt voor u.

We kunnen een zekere samenleving opbouwen door mensen op 1 te zetten.

We gaan samen voor een eerlijke koers voor Europa vanaf juni 2009.